



ZASAVSKA
LJUDSKA
UNIVERZA



ŠTUDIJSKI KROŽKI



Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

ŠTUDIJSKI KROŽEK
Jezik in kultura z roko v roki

SLADICE NAŠIH KRAJEV

skupina Čebelice predstavlja

e-knjjigo receptov



TK

Na Zasavski ljudski univerzi je od 5. 3. do 16. 5. 2018 potekal Študijski krožek Jezik in kultura z roko v roki. Študijski krožki so majhne skupine za neformalno učenje, ki so pomembne za osebni in lokalni razvoj.

Krožek so aktivno sestavljale Mirela, Emina, Anela, Ševala, Marija, Sadija, Shyhyrete in Izeta, vodila ga je mentorica Valentina s pomočjo Mojce. Na srečanjih so udeleženke obravnavale teme s področja jezika in kulture: osebna identiteta in osebna razmerja, družina in naravno okolje, poklic, delo in brezposelnost, prosti čas, kultura in družba, telo in zdravje, hrana in pihača ter javno življenje. Skozi te vsebine so izboljševale svojo komunikacijo v slovenščini, spoznavale lokalne navade in običaje ter delovanje tukajšnjih ustanov.

Študijski krožek se je 12. 4. 2018 predstavil v prispevku Saše Kisovec v oddaji Poročila ob petih na RTV Slovenija. Članice krožka so 15. 5. 2018 v okviru Tedna vseživljenjskega učenja na Zasavski ljudski univerzi sodelovale na kulinarični delavnici priprave baklave. Javnosti so se predstavile 16. 5. 2018 na stojnici Zasavske ljudske univerze na Paradi učenja v Trbovljah. Obiskovalcem so postregle sladice iz pričujoče e-knjige.



SKUPINA ČEBELICE

BAKLAVA

SESTAVINE

- 1 kg vlečenega testa
- 1 kg mletih orehov
- 1 kg sladkorja
- 1 liter vode
- pol litra olja
- 250 g masla
- 1 limona



PRIPRAVA

Vlečeno testo na zelo tanko razvaljamo in ga razvlečemo ter ga narežemo na 24 enako velikih pravokotnikov. V skledi zmešamo orehe in sladkor. V kozici stopimo maslo in jo odstavimo. Pekač namažemo z maslom in obložimo z enim listom testa. Testo premažemo z maslom. Postopek ponovimo še s petimi listi testa in vsakega premažemo z maslom. Nato testo posujemo z eno tretjino orehove mešanice. Postopek ponovimo še dvakrat, vsakokrat uporabimo šest listov testa, vsak list premažemo z maslom in vsakega šestega posujemo z orehovo mešanico. Končamo s šestimi listi testa, ki jih premažemo z maslom. Pečico segrejemo na 220° C. Odvečno testo, ki gleda čez rob, odrežemo in nato z ostrim nožem večkrat zarežemo do polovice. Pekač postavimo v pečico in pečemo 15 minut. Nato temperaturo pečice zmanjšamo na 180° C in pečemo še 15 minut, da je testo po vrhu hrustljavo in lepo zapečeno. Pečeno vzamemo iz pečice. Vodo in sladkor skuhamo in pustimo malo povreti (5 minut). Dodamo limonin sok. Ko je baklava pečena, še po vroči polijemo vroč sirup. Najbolje jo je pustiti čez noč, da se res fino prepoji.

IZETA – SIRNICA

SASTOJCI

250 ml mlake vode
3 čaše brašna
1 žličica soli
1 dl ulja
Za nadjev:
1 kg svježeg sira
1 žličica soli
2 - 3 jaja

PRIPREMA

Od mlake vode, brašna, ulja i soli zamijesiti glatko, za ruke ljepljivo tijesto. Podijeliti ga na 3 kuglice i premazati uljem. Ostaviti pokriveno na tanjuru oko 20 minuta. Pripremiti nadjev od svježeg sira, jaja i soli. Na pobrašnjrenom stolnjaku prvu kuglicu malo rukama rastegnuti, nauljiti je s gornje strane i lagano prstima razvući u tanke prozirne kore preko cijelog stola. Kore premazati s malo ulja, a zatim s 1/3 nadjeva. Prepoloviti kore na pola po sredini tako da možete oblikovati dvije savijače. Sa svake strane pomoću stolnjaka zarolati savijače. Tepsiju nauljiti i svaku savijači početi rotati od sredine u spiralu. Drugu savijači nastaviti rotati od kraja. Peći 25 – 30 minuta na 250*C dok ne porumeni.

SESTAVINE

250 ml mlačne vode
3 skodelice moke
1 žlička soli
1 dl olja
Nadev
1 kg svežega sira
1 žlička soli
2-3 jajca



POSTOPEK

Iz navedenih sestavin znetemo testo, dlje ga bomo gnetli, lepše bo -cca. 20 minut. Ne sme se nam prijemati na roke ali posodo. Nato ga pustimo počivati kakšne pol ure, medtem pa pripravimo nadev. Vse sestavine na hitro zmešamo skupaj. Testo razvaljamo, malo pokapamo z oljem in namažemo z nadevom in ga zavijemo kot zavitek. V skodelici si pripravimo olje in vodo in s tem premažemo zavitek. To ponovimo tudi med samim pečenjem. V ogreti pečici, na 180–200 stopinj ga pečemo približno 1 uro.

MARIJA – OBLANDA

SASTOJCI

700 g šečera
250 g margarine
0,25 dcl vode
400 g mlijeka u prahu
1 velika oblanda

SESTAVINE

700 g sladkorja
250 g margarine
0,25 dcl vode
400 g mleka v prahu
1 velika oblata

PRIPREMA

Provreti vodu i šečer, dodati margarin, kuvati 7 min, zatim dodati mleko u prahu i kroz par minuta filovati oblandu.

PRIPRAVA

Zavremo vodo in sladkor, dodamo margarino in kuhamo 7 minut, nato dodamo mleko v prahu in čez nekaj minut prelijemo oblate.



SHYHRETE – ČIS KEJK

SASTOJCI

200 grama mljevenog keksa
125 grama maslaca
2 kašike soka od narandze

Fil:

350 grama krem namaza
500 ml vrhnja za šlag
15 grama želatina
10 kašika hladne vode
2-3 kašike soka od limuna
200 grama šećera u prahu

Fil od narandze:

5-6 kašika šećera
15 grama želatina
10 kašika hladne vode

PRIPREMA

Kekse pomesati sa rastopljenim puterom i toplim mlekom, umesiti a potom utisnuti u dno okruglog kalupa. Ostaviti u frizider. Potopiti zelatinu u hladnu vodu. Zagrevati malo soka od naradze. Ukloniti sa vatre pa u soku rastopiti omeksalu i ocedjenu zelatinu. Dobro promesati da se zelatina rastopi te dodati ostatak soka. Ostaviti sa strane izmiksati zajedno krem sir, creme fraiche i secer u prahu pa polako umuksati sok sa zelatinom. Krem istresti na podlogu. Vratiti u frizider da se krema stisne. Za top zagrevati sok od narandze pa mu dodati gustin i secer koji smo prethodno rastvorili u malo soka koje smo oduzeli od 200 ml te kuvati 2 minuta. Ukloniti sa vatre pa u vrelom soku rastopiti zelatinu koju smo prethodno namocili u hladnoj vodi i oceddeli. Ohladiti. Vocnim preljevom od narandze prelitи krem. Vratiti u frizider da se preljev stisne.

SESTAVINE

200 g piškotov
125 g masla
2 žlici pomarančnega soka

Krema

350 g kremnega namaza
500 ml smetane
15 g želatine
10 žlic hladne vode
2 – 3 žlici limoninega soka
200 g sladkorja v prahu

Preliv:

5 – 6 žlic sladkorja
15 g želatine
10 žlic hladne vode



PRIPRAVA

Zdrobimo kekse in jih umešamo s stopljenim maslom in toplim mlekom. Nato maso damo v pekač in dobro stisnemo. Damo v hladilnik, da se dobro shladi in strdi. Želatino potopimo v vodo in segrejemo malo soka od pomaranč. Zmešamo sir in sladkor v prahu in narahlo umešamo sok z želatino. Kremo stresemo na podlago iz keksov in vrnemo nazaj v hladilnik, da se krema dobro strdi. Segrejemo sok pomaranče in mu dodamo gustin in sladkor, ki smo ga prethodno segreli. Ohladimo in prelijemo kremo, nato damo nazaj v hladilnik.

MIRELA – LOKUM

SASTOJCI

250 gr putra
½ kg brasna
2 čaše ulja
2-3 šače staub secera
Staub secer za uvaljati gotove lokume

SESTAVINE

250 g margarine
½ kg moke
2 skodelici olja
2 – 3 skodelici sladkorja v prahu
sladkor v prahu za posipanje



PRIPREMA

Putar umutiti sa secerom, dodati ulje, u to dodati brasno i sve dobro izraditi. Istresti na radnu povrsinu, (obicno ne treba brasna) izraditi jos malo rukama, podjeliti u vise hrpica (kuglica) 7-8. Od svake kuglice napraviti valjak. Rezati na duzinu od 4-5 cm, redati u tepsiju u koju smo stavili pek papir. Peci/ susiti na 130 °C oko 1½ sat. Moraju ostati svjetli. Gotove uvaljati u staub secer, kad se ohlade spakovati u kutiju.

PRIPRAVA

Margarino in sladkor zmešamo ter dodamo olje, nato v zmes dodamo še moko in vse lepo oblikujemo. Stresemo na delovno površino in razdelimo v več kupčkov. Iz vsakega kupčka naredimo dolge trakove, tako da jih valjamo z roko. Razrežemo trakove na 4–5 cm dolge in jih položimo v pekač, v katerega smo dali peki papir. Pečemo na 130° C 1 uro, ampak morajo ostati svetli. Ko so pečeni, jih povaljamo v sladkor v prahu.

EMINA – NASER

SASTOJCI

6 jaja
6 kašica šećera
1 frt mlijeka
1 frt ulja
1 frt griza
1 frt brašna
1 prah za pecivo
1 in po frt oraha

Zaljev:

3 frt šećera
3 frt. vode - vruče

PRIPREMA

Prvo umutiti jaja sa šoljom šećera, zatim dodati ulje i to lagano umutiti. Onda dodati mlijek, zatim mljevene orahe. U brašno dodati prašak za pecivo i onda griz. Dodati brašno u smjesu i sve pomiješati, te presuti u tempsiju. Rernu zagrijati na 250 stepeni pa onda smanjiti na 200 i peći 30 minuta. U dvije šolje vode staviti šećer i kuhati agdu dok se šećer ne otopi. Kada se kolač ispeče zaliti ga agdom i ostaviti da se ohladi. Staviti kolač u frižider da se stisne.

SESTAVINE

6 jajc
6 skodelic sladkorja
1 merica mleka
1 merica olja
1 merica gresa
1 merica moke
1 pecilni prašek
1 in pol merico orehov

Preliv:

3 merice sladkorja
3 merice vroče vode

PRIPRAVA

Najprej umešamo jajca in sladkor, nato dodamo olje in počasi mešamo. Dodamo mleko in orehe. V moko dodamo pecilni prašek in gres ter vse skupaj damo v pekač. Pečico segrejemo do 250° C ter jo nato zmanjšamo na 200° C in pečemo 30 minut. Vodo in sladkor kuhamo, da se stopi, in pustimo ohladiti. Nato prelijemo po pecivu in ohlajeno pecivo damo v hladilnik.



SADIJA – HALVA

SASTOJCI

110 gr. maslaca
110 gr. brašna
110 gr. sečera
220 ml. vode
orasi za posipanje

PRIPREMA

Secer i vodu sastavite i ostavite na stranu. U serpu rastopite maslac i kad pocnu da se stvaraju mjehurici, smanjite temperaturu, dodajte brasno. Sa drvenom kasikom pecite brasno oko 10-ak minuta, dok ne dobijete njezno smedju boju. Kad je brasno u pola peceno stavite da Vam prokuha secer i voda, i kuhajte par minuta ne vise. Gotovo proprzeno brasno stavite na stranu sa drvenom kasikom unutra. U lijevoj ruci držite poklopac od serpe a u desnoj zaljev.

SESTAVINE

110 g masla
110 g bele moke
110 g sladkorja
220 ml vode
orehi za posipanje



PRIPRAVA

V posodi stopimo maslo in ga segrejemo, dodamo mu moko in mešamo, dokler ne dobi zlato rumene barve in začne odstopati od kuhalnice. Medtem v drugo posodo stresemo sladkor, ga prelijemo z vodo, kuhamo deset minut. Z vročim sirupom prelijemo praženo moko in hitro mešamo na zmerni temperaturi tako dolgo, da se halva enakomerno zgosti. Toplo halvo zajemamo z žlico in naredimo cmočke ali z njo napolnimo poljubne modelčke. Oblikovane halve zložimo na krožnik in jih posujemo z orehi.

ŠEVALA – MUNCHMALLOW

SASTOJCI

5 zumanceta
1 čaša secera
1 čaša ulja
1 časa mleka
2 kasika kakaoa
1 prasak za pecivo
1 vailin šečer
1 casa brasna

Saum

4 belanceta
6 kasika secera

Glazura:

20 dag čokolade za testo
malo ulja

PRIPREMA

Za koru umutiti zumanca se secerom, dodati ulje, mleko, kakao i na kraj polako umesati brasno sa praskom za pecivo. Usuti masu u podmazan pleh manjih dimenzija, kod mene je 30x20 cm, i peci u rerni zagrejanoj na 180 stepeni. Preko pecenog testa izruciti cvrsto ulupan saum od belanaca i secera, poravnati i vratiti u rernu na temperaturu od 100 stepeni. Kolac prosusiti desetak minuta, iskljuciti rernu i ostaviti ga u toploj rerni dok se ne prohladi. Za glazuru rastopiti cokoladu sa malo ulja, preliti preko prohladjenog kolaca i ostaviti ga da se dobro prohladi u frizideru.

SESTAVINE

5 rumenjakov
1 lonček sladkorja
1 lonček olja
1 lonček mleka
2 žlici instant kakava
1 pecilni prašek
1 vaniljev sladkor
1 lonček gladke moke
1 lonček sladkorja
Nadev in preliv
4 beljaki
6 žlic sladkorja v prahu
20 dag temne ali jedilne čokolade
malo olja



PRIPRAVA

Penasto zmešamo rumenjake s sladkorjem. Postopoma dodajamo olje, moko s pecilnim praškom in mleko. Pekač še malo namastimo z maslom in vlijemo maso v pekač. Med peko biskvita stepemo beljake in sladkor v prahu. Namažemo po biskvitu in ga damo še za približno 5 minut nazaj v pečico, da se beljaki strdijo. Nato pripravimo še preliv. V manjšo posodo damo maslo in nalomimo čokolado. Ob stalnem mešanju stopimo čokolado in jo prelijemo po biskvitu in beljakih. Zdaj moramo samo še počakati, da se sladica dobro ohladi. Če ne bo dovolj ohlajena, nam lahko čokolada steče iz beljaka. Ohlajeno razrežemo na koščke in ponudimo.

ANELA – HURMAŠICE

SASTOJCI

Tiesto

2 jajeta
2 šoljice šećera
2 šoljice ulja
brašna po potrebi
pola praška za pecivo

Agda

9 šoljica šećera
11 vode

SESTAVINE

Testo

2 jajci
2 skodelici sladkorja
2 skodelici olja
moke po potrebi
pol pecilnega praška

Preliv

9 skodelic sladkorja
11 vode



PRIPREMA

Umutiti jaja sa šećerom i uljem. Postepeno dodavati brašno i prašak za pecivo dok se ne dobije masa srednje tvrdoće. Od tijesta oblikovati kuglice veličine većeg oraha, malo ih spljoštiti i pritisnuti uz ribež (najsitnije rupice). Slagati hurmašice u suhu tepsiju (nepodmazanu) i peći na 200-220 stepeni dok ne porumene. Za to vrijeme napraviti agdu tako što se šećer zalije vodom i promješa dobro kašikom da se šećer istopi. Pečene hurmašice zaliti hladnom (nekuhanom) agdom i poklopiti da se hurmašice ohlade i upiju agdu.

PRIPRAVA

Umešamo jajca in sladkor. Postopoma dodamo moko in pecilni prašek, dokler ni masa srednje trda. Iz testa oblikujemo kroglice na velikost oreha in jih sploščimo z ribežnom. Huromašice zložimo v suh pekač in pečemo na 200–220 stopinj Celzija dokler ne porumenijo. Med tem časom naredimo preliv, tako da sladkor prelijemo z vodo in mešamo toliko časa, da se sladkor stopi. Preliv prelijemo čez huromašice.